

Internasjonal pris til professor Ingar Olsen

Professor emeritus Ingar Olsen ble nylig hedret med pris for fremragende bidrag innen odontologisk forskning. Prisen ble gitt av Acta Odontologica Scandinavica under den årlige konferansen til den europeiske avdelingen av International Association for Dental Research, som ble avholdt i Dubrovnik, Kroatia fra 10.-13. september i år.

Prissummen er på 50 000 norske kroner, og professor Olsen mottok prisen etter plenumsforelesningen «The Periodontal-systemic Connection seen from a Microbiological Standpoint».

Ingar Olsen er meget anerkjent for sin forskning og sin kunnskap innen oral mikrobiologi, både nasjonalt og internasjonalt. Mange av Tidendes lesere har helt sikkert nytt godt av dette gjennom den undervisning han har bidratt med ved Det Odontologiske Fakultet, Universitetet i Oslo og kurs han har gitt rundt om i landet helt siden begynnelsen av 1980 årene. Interessen for forskning omkring forbindelsen mellom oral mikroflora og systemisk sykdom har vært hovedfokus i de siste 15 år, og orale mikrobers betydning for utvikling av hjerte-kar-sykdom har vært mest sentralt i dette arbeidet. Tross dette, spenner bredden i Olsens forskningsaktivitet innen oral mikrobiologi gjennom 43 år vidt; fra detaljer i mikrobers genetiske egenskaper, oppdagelse av nye bakterier i forbindelse med forskjellige tilstander i munnhulen, studier av matematisk modellering for progresjon av periodontitt til undersøkelser av materiale fra hjerte-karvev for deteksjon av orale mikroorganismer. Avanserte molekylære metoder er blitt benyttet i en stor del av dette arbeidet.

Hovedsakelig har forskningen foregått i laboratoriet ved Institutt for Oral Biologi, men flere forskningsopphold utenlands har også ført til etablering av

Professor emeritus, dr.odont. Ingar Olsen ble nylig hedret med en pris for fremragende forskning.

samarbeid med internasjonale forskergrupper. Det nære samarbeidet med forskerne ved Forsyth Dental Institute i Boston, USA, der Olsen også er tilknyttet som Senior Research Investigator, må fremheves. Flere av disse forskerne har også medvirket som veiledere for hans PhD kandidater her hjemme. Professor Olsen har et stort nettverk også nasjonalt, og i en årrekke har forskere fra Nasjonalt Folkehelseinstitutt og andre institusjoner vært tilknyttet forskningsgruppen hans ved Institutt for Oral Biologi.

Med smått og stort utgjør tallet på publikasjoner nesten 700. I dette ligger originalartikler, sammendragsartikler og bokkapitler. Ingar Olsen har også formidlet sine funn til den norske befolkning gjennom pressen, og det er

ikke få ganger vi har sett bilde av ham i avisene eller hørt ham bli intervjuet på tv og radio.

Gjennom Olsens oppdagelser av nye bakterier har han også engasjert seg innen systematisk klassifikasjon av bakterier, og han er medforfatter i Bergey's Manual of Systematic Bacteriology.

En ny bakterieslekt, *Olsenella*, bestående av flere *Olsenella*-arter, er oppkalt etter ham, og bakteriearten *Peptinophilus olsenii* ble tildelt dette navnet for å beære professor Olsen for hans bidrag innen anaerob mikrobiologi.

Mangfoldet i virksomheten gjør at han nyter stor respekt både blant nære medarbeidere ved instituttet, andre kolleger ved fakultetet og i forskningsver-

denen, noe prisen som ble utdelt i Dubrovnik vitner om.

Allerede for 20 år siden var Olsen opptatt av mikrobiologisk diagnostikk og resistens mot antibiotika. Dette bidro til at han fikk etablert og utstyrt et laboratorium som hadde høy kompetanse på anaerobe mikrober. I etableringen av Mikrobiologisk Diagnostisk Service ved Institutt for Oral Biologi gav han tannlegene et spesialverktøy for mikrobiologisk diagnostikk og resistensbestemmelse direkte rettet mot orale infeksjoner. Denne virksomheten har vokst og mottar mer enn 1200 prøver årlig fra landets tannleger, noe som er viktigere nå enn noen gang tidligere i og med den økende antibiotikaresistens som også registreres her i landet.

Professor Olsen har veiledet mer enn 20 doktorgradskandidater og hatt

ansvaret for en lang liste av mastergradsstudenter og spesialistkandidater opp gjennom årene. I denne tiden har han også hatt mange verv og oppgaver både nasjonalt og internasjonalt. Han var prodekan for forskning ved Det Odontologiske Fakultet, Universitetet i Oslo fra 2002 til 2008 og har senere vært leder av Forskerskolen ved fakultetet. NTF's Tidendes redaksjon har også i mange år nytt godt av Ingar Olsens kunnskap og synspunkter.

Tross sine 72 år og professor emeritus, er Olsen fortsatt aktiv. Han tilbringer fast to dager i uken på sitt gamle kontor ved Institutt for Oral Biologi, men han mistenkes for å arbeide med sine ting også når han ikke er der. Som den første redaktør for et relativt ungt vitenskapelig tidsskrift har Olsen bidratt til at «Journal of Oral Microbio-

logy» på få år har nådd opp i anseelse med en «impact»-faktor som på kort tid har passert andre anerkjente tidsskrift i samme fagfelt. I tillegg til dette er han fortsatt involvert i egen forskning via et EU-prosjekt. Professor Ingar Olsen gratuleres hjerteligst for tildelingen av prisen for sitt fremragende bidrag innen odontologisk forskning.

Tekst og foto: Morten Enersen